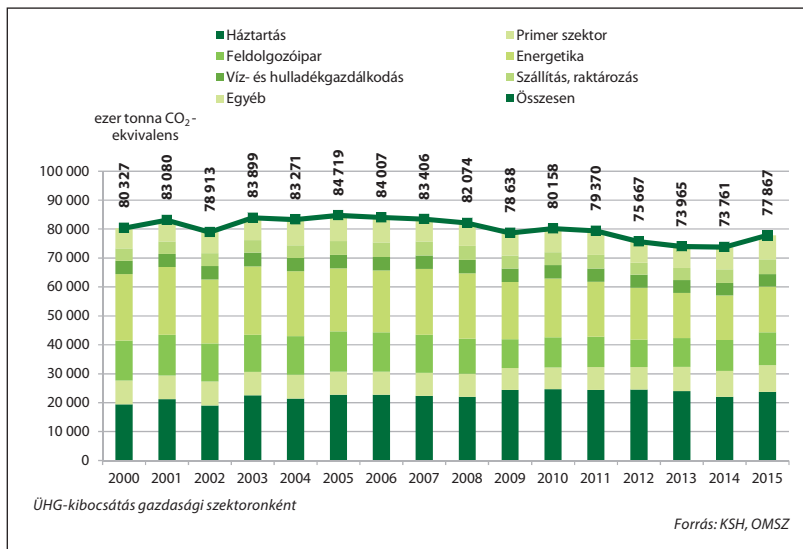

F.1.1. Üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátása

Az éghajlatváltozás jelenleg az egyik legtöbbet publikált, legszélesebb körben ismert globális probléma. Bár még mindig vannak a jelenséget elutasító ún. klímazskeptikusok, ma már a kutatók és a közvélemény többsége is elfogadja, hogy a folyamatért az emberi tevékenységből származó ún. üvegházhatású gázok többletkibocsátása a felelős. Földünk légkörének mindig is létezett egy bizonyos fokú természetes üvegházhatása, amely a bolygón kialakult élet fontos feltétele. A probléma az üvegházhatású gázok többlettel van, amely az ipari forradalom óta – elsősorban a fosszilis tüzelőanyagok egyre nagyobb volumenű felhasználása miatt – folyamatosan gyorsuló ütemben növekszik. Az elmúlt évtizedekben elértük azt a határt, hogy a légkör öntisztulása és természetes egyensúlyi folyamatai már nem képesek kompenzálni ezt a többletmennyiséget, és negatív jelenségek érzékelhető következményei vannak, főként az éghajlathoz kapcsolódóan. Az üvegházhatás elsődlegesen a légkör hőmérsékletét emeli, de a folyamat összetettségét jól mutatja, hogy gyakoribbá váltak a szélsőséges kísérőjelenségek, megnőtt a rendkívül erős szelek, esőzések, szélsőséges hőmérsékleti értékek, gyűjtőnéven meteorológiai extrémítások száma és hevessége. Hazánkban például a csapadék összmenyiségének minimális csökkenése mellett egyenetlenebbé vált annak eloszlása, ami egyes területeken többletvizeket (árvíz, belvíz), másutt vízhiányt (aszály, szárazodás) okoz.

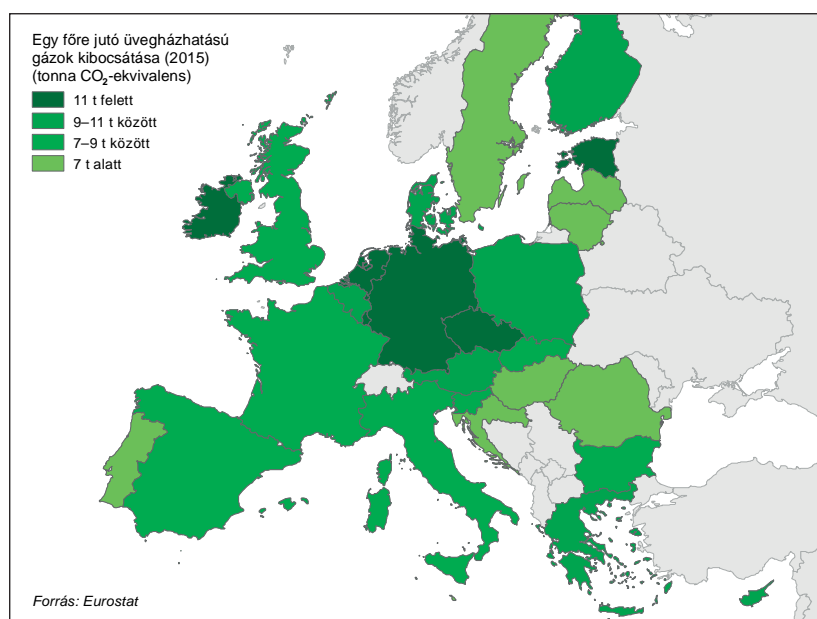

A szakértők javaslatára megalkotott nemzetközi klímaegyezmények az 1990-es évek óta fő célul az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését tűzték ki. A 2015. december 12-én megszületett első egyetemes klímamegállapodás, a párizsi klímaegyezmény aláíró államai – köztük Magyarország – vállalták, hogy 2100-ig 2 °C alatt tartják az átlaghőmérséklet-emelkedést, illetve rögzítették elkötelezettségüket, hogy lehetőség szerint 1,5 °C alá csökkentik ezt az értéket.

Hazánk a nemzetközi egyezmények megkötésétől kezdve maximálisan betartotta az aláírt emissziós határértékeket. Amint a diagramon is látható, bár 2015-ben kissé megemelkedtek, de az elmúlt 15 évben érdemben nem növekedtek az ÜHG-kibocsátás értékei, sőt, Magyarország kiemelkedően túlteljesíti a vállalt emissziócsökkentést.

Országunk teljesítményének valós értéke európai összehasonlításban látszik igazán. A térképen látható, hogy az egy lakosra jutó éves ÜHG-kibocsátást tekintve – az európai uniós tagországokkal összehasonlítva – a legjobb kategóriába tartozunk (7 tonna/fő alatt).

A folyamat fenntartása továbbra is kiemelten fontos feladat, miközben megoldandó kérdés a fosszilis energiahordozók kiváltása karbonmentes vagy karbonsemleges energiaforrásokkal, lehetőség szerint a megújuló energiák mind szélesebb körű felhasználásával.

Kedvező, hogy az ÜHG-kibocsátás hosszú távon csökken hazánkban, de a fenntarthatóság javítása érdekében fontos lenne, hogy a csökkenés mértéke nagyobb legyen.